

Don Tapscott voorziet ondergang van universiteit

Managementschrijver en internetgeneratiespecialist Don Tapscott voorziet het einde van de universiteit zoals wij die kennen. Tapscott, auteur van bestsellers als *Wikinomics* en *Grown Up Digital*, meent dat de vlucht die het leren via internet neemt, in combinatie met het verouderde model van colleges, ons universitaire onderwijs van binnenuit uithollen. Hoogopgeleide jongeren die onze organisaties binnenkomen, leren op een fundamenteel andere manier. Maar de meeste universiteiten hebben daar geen antwoord op. Tapscott publiceerde zijn essay over de ondergang van de universiteit deze week op de site van Edge Foundation, een intellectuele denktank.

Stel je nou voor dat je vandaag iemand ontmoet die zichzelf 300 jaar geleden heeft laten invriezen, vertelt Tapscott. Die persoon zou zich verbazen over de chirurg in zijn hi-tech operatiekamer, over de piloot in de cockpit van zijn jumbojet of de ingenieur die met een CAD-systeem auto's ontwerpt. Zou deze persoon bij een universiteit een collegezaal inlopen, dan zou hij of zij een zucht van verlichting slaken. Gelukkig, niet alles is in die 300 jaar veranderd!

Omroepmodel

Meer jongeren dan ooit studeren op universiteiten, maar dat gegeven maskeert het dieperliggende probleem. Dat probleem zit volgens Tapscott in ons pedagogische model van leren dat gebaseerd is op onderwijs – op teaching in plaats van learning. Tapscott noemt dit het broadcast model: er is één bron van informatie (de docent) die vervolgens met een uitzending (het college) de informatie over velen uitstort. Maar, deze een-smaak-voor-iedereen opvatting van dezelfde boodschap voor een heel diverse doelgroep is een relikwie uit een industrieel tijdperk. Een hoorcollege is dan eigenlijk niets anders dan de lopende bandproductie van de T-Ford die je in alle kleuren kon bestellen, als hij maar zwart was.

Universiteiten mogen dan wel het monopolie hebben over universitair onderwijs, maar dat hebben ze niet meer op universitair leren. Steeds meer studenten in de VS, maar ook elders in de wereld, volgen de beste hoorcolleges online. Gratis en bij andere universiteiten dan hun eigen. Het beste voorbeeld is het Massachusetts Institute of Technology (MIT) dat via zijn OpenCourseWare gratis college aantekeningen, examens en opgenomen lezingen van MIT professors verspreidt. Zo wordt een populaire MIT-cursus, zoals introductie in de natuurkunde, maandelijks door 40.000 mensen wereldwijd gevolgd. En die studeren grotendeels niet aan het MIT.

Tapscott vraagt zich af waarom een student nog collegegeld zou betalen als hij of zij de beste colleges ter wereld gratis via het internet kan volgen? Het schijnt in de VS al een sport te zijn onder studenten om hoge cijfers te halen voor tentamens zonder ook maar één keer naar de campus te gaan.

Anders leren

Er is een andere reden waarom het college-leren niet meer functioneert, anders dan de opkomst van digitale media, betoogt Don Tapscott. Onderzoek wijst uit dat een boodschap verteld door een docent als zender aan een groep studenten als ontvanger, helemaal niet zo goed beklift. 90% van de inhoud gaat verloren aan de ontvanger. Tapscott interviewde John Seely Brown, de befaamde oud-directeur van Xerox PARC, die er in zijn onderzoek achterkwam dat het ontvangen van informatie helemaal niets te doen heeft met het internaliseren ervan. We leren pas echt in het gesprek na het college, in de uitwisseling van ervaringen. Volgens Tapscott hebben liberal arts and sciences colleges, zoals in Nederland de Roosevelt Academy en University College Utrecht, het wel begrepen door een leergemeenschap te creëren met kleine groepen waarin het onderzoekende gesprek voorop staat.

De campus zou dus veel meer de omgeving moeten worden van het onderzoeken en het gesprek en de ervaring. MIT is erachter gekomen dat dit het model is – colleges gratis online zetten heeft nog nooit geleid tot een uitstroom van studenten. De toegevoegde waarde zit in de leerervaring, niet in de lezing. Als lessen, lezingen en colleges los aangeboden kunnen worden van de fysieke omgeving, zo vraagt Tapscott zich af, kan universitair leren dan ook niet losgemaakt worden van de periode waarop iemand op de universiteit zit? Waarom zouden VWO-6 leerlingen die tijd hebben niet alvast beginnen met online inleidende cursussen op hun toekomstige universiteit? Waarom laten organisaties hun medewerkers niet on-the-job hoorcolleges volgen?

Tapscott verwacht een botsing van de generaties op onze universiteiten. Als de universiteit als institutie wil overleven in een kenniseconomie, dan zal zij haar pedagogische model dienen te veranderen. De aanzet daartoe zal van de studenten zelf komen, meent Tapscott. Als de best and brightest de traditionele universiteiten de rug toekeren, dan zal dat de positie van de universiteit sterk aantasten.